

3. februar 2006
6.kt.

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 14. februar 2006

1. Stabilitets- og Vækstpagten – Vurdering af opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien
Rådsudtalelser *side 2*
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd (23.-24. marts 2006)
 - a. Lissabon-strategien. Kommissionens årlige fremskridtsrapport
Orienteringsdebat *side 18*
 - b. “Key Issues” papiret vedr. de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) og de nationale reformprogrammer
Orienteringsdebat *side 19*
 - c. Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) bidrag til vækst- og beskæftigelsesinitiativer *side 20*
 - d. Rapport om budgetmæssige udfordringer ved en aldrende befolkning *side 23*
3. (Evt.) Udnævnelse af nyt direktionsmedlem i Den Europæiske Centralbank (ECB) *side 26*
4. (Evt.) Skat – Rapport fra momskonferencen i Wien den 6.-7. februar 2006 *side 27*

Dagsordenspunkt 1: Vurdering af opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien

Resumé: Som led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten skal Rådet (ECOFIN) den 14. februar 2006 behandle de opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien.

Baggrund

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer til EU. Det enkelte land fremlægger i sit program mål og økonomisk-politiske tiltag i relation til udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål og tiltag i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

ECOFIN vedtager og offentliggør en udtalelse om det enkelte lands program på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

Processen vedrørende stabilitets- og konvergensprogrammer er et led i gennemførelsen af Stabilitets- og Vækstpagten i overensstemmelse med Rådets forordninger nr. 1466/97 og 1467/97 som ændret ved Rådets forordninger 1055/2005 og 1056/2005 samt den reviderede adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer, jf. reformen af Pagten.

Den reformerede Pagts centrale ændring mht. stabilitets- og konvergensprogrammer vedrører reglerne for den mellemfristede budgetmålsætning (Medium-Term Objective, MTO). Den reformerede Pagt fastholder den grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', men som noget nyt differentieres målsætningen i lyset af det enkelte lands udfordringer. Målsætningen for det enkelte lands strukturelle saldo (saldoen rensat for konjunkturer og engangstiltag) bør således være mere ambitiøs desto højere gæld og desto lavere potentiel vækst (målsætningen skal evt. på et senere tidspunkt efter vedtagelse i Rådet differentieres i lyset af den samlede finanspolitiske holdbarhed på lang sigt).

Det enkelte lands målsætning bør opfylde tre generelle formål, 1) sikring af en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, 2) sikring af hurtige fremskridt mod finanspolitisk holdbarhed, og 3) sikring af et budgetmæssigt råderum.

Det enkelte land bør gøre fremskridt i forhold til at opfylde sin mellemfristede målsætning, idet indsatsen bør være større i gode tider, men kan være mere begrænset i dårlige tider. Et land kan afvige fra sin mellemfristede målsætning eller tilpasningen hertil, i det omfang landet gennemfører strukturreformer, der styrker de offentlige finanser på lang sigt.

Når det gælder eurolande og ERMII-lande bør den mellemfristede målsætning være et underskud på højst 1 pct. af BNP for lande med lav gæld / høj potentiel vækst og sigte på 'balance eller overskud' for lande med høj gæld / lav potentiel vækst. De lande, der endnu ikke opfylder deres mellemfristede mål, bør sikre årlige strukturelle budgetforbedringer på som udgangspunkt 0,5 pct. af BNP.

På ECOFIN-rådsmødet den 14. februar 2006 behandles de opdaterede stabilitets- og konvergenssprogrammer for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien.

Indhold

Stabilitetsprogram for Belgien

Belgien vurderer i sit stabilitetsprogram, at der i 2005 var balance på den *offentlige budgetsaldo*. Belgien planlægger at fastholde et balanceret budget i 2006 og herefter at opbygge moderate overskud, der stiger gradvist til 0,7 pct. af BNP i 2009, selv om det primære overskud ventes at falde svagt. Det primære overskud, der er faldet fra over 7 pct. i 2001 til ca. 4,3 pct. af BNP i 2005 ventes således stabiliseret på godt 4 pct. af BNP fra og med 2006 og vil sammen med faldende rentebetalinger bidrage til det stigende faktiske overskud og en fortsat nedbringelse af den offentlige gæld.

Belgiens *offentlige gæld*, der er blevet reduceret løbende efter at have toppet med ca. 137 pct. af BNP i 1993 og foreløbig opgøres til godt 94 pct. af BNP i 2005, ventes således nedbragt gradvist til knap 80 pct. af BNP i 2009.

Konsolideringsplanen, der i programperioden fra 2005 til 2009 således skal forbedre saldoen med ca. 0,7 pct. af BNP, baseres på en planlagt løbende reduktion af de offentlige *udgifter* på i alt ca. 1,7 pct. af BNP (heraf udgør lavere renteudgifter knap 1 pct.-enhed), der mere end opvejer et ventet fald i de offentlige *indtægter* på ca. 1 pct. af BNP. Indtægtsfaldet skyldes primært nedsættelser af skatten på arbejdsindkomst i kraft af indfasningen af skattereformen fra 2001.

Programmets budgetskøn er baseret på en antagelse om, at den årlige *realvækst* i BNP, efter at have udgjort knap 1,5 pct. i 2005, vil stige til og stabilisere sig på godt 2 pct. i 2006 og resten af programperioden. Produktionen skønnes at ville komme tættere på, men ikke op på, sit potentielle niveau, således at outputgab forbedres fra ca. -0,8 pct. af BNP i 2005 til ca. -0,4 pct. af BNP i 2009.

Belgiens *konjunkturrensede saldo* – opgjort efter den fælles EU-metode – vurderes at udvise et overskud på ca. 0,3-0,4 pct. af BNP i 2005-2006 for herefter at stige gradvist til ca. 0,9 pct. af BNP i 2009, en samlet forbedring på ca. 0,5 pct.-enheder over programperioden. Den *strukturelle saldo* – hvor der korrigeres for effekten af en række engangstiltag, som skønnes at ville stige til ca. 0,6 pct. af BNP i 2006 for herefter at udgøre væsentlig mindre – vurderes at blive forringet fra en position omtrent i balance i 2005 til et underskud på 0,3 pct. af BNP i 2006. Programmet indebærer herefter en løbende forbedring af den strukturelle saldo, idet underskuddet i 2006 skønnes vendt til et overskud på 0,4 pct. af BNP i 2007

stigende til et overskud på knap 1 pct. af BNP i 2009. Den samlede forbedring af den strukturelle saldo på knap 1 pct. af BNP i perioden fra 2005 til 2009 skønnes således at ville svare til faldet i renteudgifter på gælden.

Belgiens mellemfristede målsætning (MTO) angives at være et strukturelt overskud på 0,5 pct. af BNP, som således skønnes at blive stort set opfyldt fra og med 2007.

Tabel 1.1							
Makroøkonomiske nøgletal for Belgien							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	49,4	49,7	49,4	49,2	48,8	48,7	
Offentlige udgifter (inkl. renter)	49,4	49,7	49,4	48,9	48,3	48,0	
Faktisk budgetsaldo:	0,0	0,0 ³	0,0	0,3	0,5	0,7	
Primær budgetsaldo	4,8	4,3	4,1	4,2	4,1	4,1	
Offentlig gæld	94,7	94,3	90,7	87,0	83,0	79,1	
Outputgab ¹	-0,2	-0,8	-0,6	-0,6	-0,5	-0,4	
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	0,1	0,4	0,3	0,6	0,8	0,9	
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	n.a.	0,0	-0,3	0,4	0,7	0,9	
Konjunkturrenset budgetsaldo (Belgien)	0,2	0,5	0,5	0,8	0,8	0,8	
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	2,6	1,4	2,2	2,1	2,3	2,2	
Inflation (HICP)	1,9	2,9	2,8	2,0	1,9	1,7	
Beskæftigelsesvækst	0,6	0,7	0,7	0,7	0,9	0,8	
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken) ³	7,8	7,8	7,8	7,8	7,6	7,5	

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

3) Statistisk spørgsmål, der især omhandler effekterne på de offentlige finanser af en transaktion vedrørende det nationale jernbaneselskabs gæld, og aktuelt behandles af Eurostat, kan indebære et underskud på op til 2,7 pct. af BNP i forbindelse med den endelige opgørelse af saldoen for 2005.

Kilde: Konvergensprogram for Belgien af december 2005.

Kommissionen vurderer, at Belgiens mellemfristede målsætning om et strukturelt overskud på 0,5 pct. af BNP vil indebære en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, og at målsætningen kan anses for at være mere ambitiøs end påkrævet af Stabilitets- og Vækstpagtens MTO-krav baseret på den eksisterende bruttogæld og potentielle vækst (der kunne tilsige et omtrent balanceret strukturelt budget i Belgien).

Kommissionen vurderer, at budgetudviklingen kan blive mindre gunstig end planlagt i programmet, idet skønnene for skatteindtægter kan synes optimistiske og programmet ikke forklarer, hvordan der fra 2007 vil blive kompenseret for bortfaldet af de væsentlige engangsindtægter i 2006. De makroøkonomiske antagelser vedrørende vækst m.v. synes imidlertid plausible og de belgiske myndigheder har i de seneste år formået at efterleve deres mål om omtrent balancerede budgetter.

Kommissionen finder i lyset af risikovurderingen, at finanspolitikken muligvis ikke vil være tilstrækkelig til at sikre, at det mellemfristede mål om et strukturelt overskud på 0,5 pct. af BNP fra 2007 vil blive opfyldt, men at programmets strategi dog må vurderes at sikre en strukturel budgetstilling, der er passende i forhold til kravene i Pagten. Den strukturelle tilpasning i retning af det mellemfristede mål kan anses for at være stort set passende, herunder i lyset af det stigende men negative outputgab, bortset fra i 2006, hvor forringelsen af struktursaldoen med 0,3 pct. af BNP ikke er på linje med Pagtens krav.

Kommissionen vurderer, at Belgien med hensyn til sikring af den finanspolitiske holdbarhed på lang sigt står i en delvist risikabel position, fordi den finanspolitiske strategi forudsætter et højt primært overskud fremadrettet. Kommissionen vurderer på grundlag af antagelser og fremskrivninger af aldersrelaterede udgifter i det belgiske program, at stillingen på de offentlige finanser i 2005 indebar et behov for en relativt moderat permanent strukturel budgetforbedring på omkring 1,5 pct. af BNP for at være konsistent med holdbarhed på lang sigt. Det vurderes endvidere, at et stramningsbehov i denne størrelsesorden fortsat vil udestå, selv om programmets økonomisk-politiske planer bliver realiseret.

Belgiens eksisterende offentlige gæld er fortsat høj, og en fortsættelse af de senere års relativt hurtige gældsreduktion vil kræve fastholdelse af store primære overskud i en del år. En del af de løbende overskud på de offentlige finanser er lovmæssigt bundet til gældsreducerende investeringer i den belgiske aldringsfond ('Ageing Fund'), oprettet i 2001. Loven om aldringsfonden indebærer bindende mål for overskuddene på de offentlige finanser. Den belgiske regering har taget initiativ til et program ('generationspagten'), der blandt andet for at styrke holdbarheden skal sikre en stigning i Belgiens relativt lave beskæftigelse på ca. 60 pct. Programmet omfatter en styrkelse af den aktive arbejdsmarkedspolitik, målrettede reduktioner af de sociale bidrag for de yngste og ældste samt de lavtuddannede arbejdstagere, og stramning af reglerne for adgang til tidlig tilbagetrækning.

Stabilitetsprogram for Luxembourg

Luxembourgs *underskud på den faktiske budgetsaldo* skønnes at udgøre 2,3 pct. af BNP i 2005 mod 1,2 pct. af BNP i 2004. På trods af højere vækst i BNP end forventet steg underskuddet i 2005 i modsætning til forventningerne i stabilitetsprogrammet af 2004, bl.a. pga. store uforventede momsgodtgørelser. Ifølge programplanen er den luxembourgske budgetstrategi fokuseret på at nedbringe underskuddet til 0,2 pct. af BNP ved udgangen af programperioden.

Konsolideringsplanen, der fra 2005 til 2008 skal reducere underskuddet med 2,1 pct. af BNP, er primært baseret på en reduktion af de *offentlige udgifter*. Reduktionen skønnes at udgøre 2,5 pct. af BNP over perioden og ventes at ske i det offentlige forbrug og overførsler, medens de offentlige investeringer indenfor bl.a. forskning og udvikling samt eksterne relationer kan ventes at stige. Desuden skønnes de *offentlige indtægter* at falde 0,4 pct. af BNP i perioden 2005-2008.

Den *offentlige gæld* ventes at stige 3,8 procentenheder over perioden - fra 6,4 pct. af BNP i 2005 til 10,2 pct. af BNP i 2008. Den største stigning i gælden ventes at finde sted i 2006 bl.a. pga. store investeringsprojekter i landets infrastruktur.

Tabel 1.2							
Makroøkonomiske nøgletal for Luxembourg							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	44,5	44,7	44,5	44,1	44,3	-	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	45,6	47,0	46,3	45,1	44,5	-	-
Faktisk budgetsaldo	-1,2	-2,3	-1,8	-1,0	-0,2	-	-
Primær budgetsaldo	-0,9	-2,1	-1,7	-0,7	0,1	-	-
Offentlig gæld	6,6	6,4	9,6	9,9	10,2	-	-
Outputgab ¹	-1,7	-1,7	-1,3	-0,7	-0,6	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹ = Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2,3}	-0,3	-1,5	-1,2	-0,6	0,1	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Luxembourg)	-1,0	-2,0	-1,6	-1,1	-0,6	-	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	4,4	4,0	4,4	4,9	4,9	-	-
Inflation (HICP)	3,2	3,7	2,6	2,0	1,8	-	-
Beskæftigelsesvækst	2,6	2,9	2,9	3,1	3,2	-	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken) ³	4,2	4,7	5,0	5,2	5,3	-	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

3) Den konjunkturrensede saldo er lig den strukturelle saldo, idet programmet ikke omtaler engangstiltag.

Kilde: Konvergensprogram for Luxembourg, november 2005.

Stabilitetsprogrammets budgetsken er baseret på, at realvæksten i BNP stiger fra 4,0 pct. i 2005 til 4,9 pct. i 2008 og 2009. Det skønnes, at outputgabet, som beregnet af Kommissionen, forbliver negativt men faldende over perioden jf. tabel 1.2. Kommissionen vurderer, at vækstforløbet, der ligger til grund for budgetskenene i det luxembourgske program, er plausibelt dog med tendens til optimistiske skøn i slutningen af programperioden.

Inflationen skønnes at være faldende fra 3,7 pct. i 2005 til 1,8 pct. i 2008. Programmets inflationssken er dog lavere end Kommissionens

(efterårsprognosen 2005), hvilket skyldes forskellige antagelser vedr. især oliepriser. Inflationen i Luxembourg er meget følsom overfor udviklingen i oliepriser, grundet den høje efterspørgsel af benzin fra ikke-bosiddende personer. Forventningen til lavere oliepriser i 2006 og 2007 resulterer derfor i, at programmets inflationsstigning er mere moderat end Kommissionens.

Den *konjunkturrensede budgetsaldo*¹ – beregnet af Kommissionen på basis af informationer i programmet – vurderes at blive forbedret fra et underskud på 1,5 pct. af BNP i 2005 til balance. Stabilitetsprogrammet angiver et mellemfristet mål om et strukturelt underskud på 0,8 pct. af BNP, som det ønsker at opnå inden 2008. Dette mål er lig landets estimerede 'minimums benchmark', og opfyldelsen heraf vil sikre en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen.

Af risici forbundet med stabilitetsprogrammet nævner Kommissionen - udover et muligt optimistisk vækstkøn i slutningen af perioden (jf. ovenstående) - at udgiftsbesparende tiltag ikke er udspecificeret for 2007 og 2008.

Kommissionen vurderer dog, at Luxembourgs finanspolitik er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af programmets mellemfristede budgetmålsætning på betingelse af at tiltag for 2007 og 2008 bliver nærmere angivet og implementeret. Risikoen for at landet overtræder 3-procentsgrænsen i 2006 kan dog ikke udelukkes, idet det strukturelle underskud er 1,2 pct. af BNP, dvs. højere end 'minimum benchmark'.

Kommissionen vurderer endvidere, at risikoen for holdbarheden af de offentlige finanser i Luxembourg er middelstor som følge af demografisk betingede omkostninger. En lav offentlig gæld og den planlagte konsolidering på mellemlang sigt vil lette risikoen for holdbarheden af de offentlige finanser, men - som nævnt i programmet - er formuen i pensionsfonden ikke tilstrækkelig, og ændringer på pensionsområdet er nødvendige for at sikre holdbarheden.

Stabilitetsprogram for Østrig

Det opdaterede østrigske stabilitetsprogram for perioden 2005-08 tager udgangspunkt i en trebenet strategi for de offentlige finanser bestående af 1) en målsætning om balanceret budget over konjunkturcyklen, 2) en gradvis reduktion af skattetrykket til 40 pct. af BNP, og 3) en stigning i den potentielle vækst med baggrund i fremme af investeringer i forskning, uddannelse og infrastruktur.

I programmet ventes en gradvis forbedring af den *faktiske budgetsaldo* fra -1,9 pct. af BNP i 2005 til balance i 2008, hvoraf langt hovedparten ventes at finde sted i 2007 og 2008, *jf. tabel 1.3*. Dette følger efter en forringelse af saldoen med knap 1 pct.-enhed af BNP fra 2004 til 2005, der primært kan henføres til implementerede skattelettelser.

Forbedringen af den faktiske budgetsaldo fremadrettet afspejler fortrinsvis en markant reduktion af de *offentlige udgifter* fra 49,5 pct. af BNP i 2005 til 46,7 pct. af BNP i 2008. Reduktionen i udgiftstrykket er i programmet fortrinsvis henført til

¹ Den strukturelle saldo er lig den konjunkturrensede saldo, idet programmet ikke angiver engangstiltag.

kategorierne ”andre primære udgifter” og ”sociale transfereringer”. Også kollektivt offentligt forbrug falder som andel af BNP, hvilket synes at have baggrund i yderligere reformer af den offentlige sektor, som blandt andet skal reducere antallet af offentlige ansatte med knap 16.000 fuldtidspersoner (ca. ½ pct. af arbejdsstyrken) frem til 2010. De *offentlige indtægter* reduceres i programmet fra 47,6 til 46,7 pct. af BNP fra 2005 til 2008, hvilket primært afspejler virkningen af vedtagne skattelettelser.

Den *offentlige gæld* ventes at falde fra 63,4 pct. af BNP i 2005 til 59,5 pct. af BNP i 2008. Østrig vil i givet fald dermed opfylde kravet i Stabilitets- og Vækstpagten om en offentlig gæld på maksimalt 60 pct. af BNP ved udgangen af programperioden. Bidraget til gældsreduktionen fra den primære saldo ventes at stige betydeligt over perioden, mens bidragene fra inflation og udviklingen i nominelt BNP er stort set uændrede.

Stabilitetsprogrammets fremskrivning af udviklingen i de offentlige finanser og gæld er blandt andet baseret på en *realvækst* i BNP, som skønnes øget fra ca. 1¾ pct. om året i 2005 og 2006 til ca. 2½ pct. i hvert af årene 2007 og 2008. I kraft af en af Kommissionen skønnet potentiel vækstrate på 2–2¼ pct. om året implicerer dette en udvidelse af outputgabet til godt -1 pct. i 2006 og en efterfølgende reduktion til -½ pct. i 2008. Overordnet finder Kommissionen, at programmet er baseret på plausible vækst- og inflationsantagelser på både kort og mellemlangt sigt. Dog vurderes forventningen om årlige stigninger i beskæftigelsen på ca. 1 pct. at være noget optimistisk.

Tabel 1.3							
Makroøkonomiske nøgletal for Østrig							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	48,8	47,6	46,9	46,8	46,7	-	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	49,8	49,5	48,5	47,6	46,7	-	-
Faktisk budgetsaldo	-1,0	-1,9	-1,7	-0,8	0,0	-	-
Primær budgetsaldo	2,1	1,1	1,2	2,0	2,7	-	-
Offentlig gæld	63,6	63,4	63,1	61,6	59,5	-	-
Outputgab ¹	-0,2	-0,7	-1,1	-0,9	-0,5	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	-0,9	-1,6	-1,2	-0,4	0,2	-	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	-0,9	-1,6	-1,2	-0,4	0,2	-	-
Strukturel budgetsaldo (Østrig) ²	-0,8	-1,5	-1,3	-0,5	0,0		
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	2,4	1,7	1,8	2,4	2,5	-	-
Inflation (HICP)	2,0	2,3	2,1	1,7	1,5	-	-
Beskæftigelsesvækst	0,7	1,0	1,0	1,1	1,0	-	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	4,8	5,2	5,1	5,0	4,9	-	-

1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

Kilde: Stabilitetsprogram for Østrig af 29. november 2005 samt Kommissionens vurdering af programmet.

Den *konjunkturrensende (og strukturelle) budgetsaldo* ventes ifølge Kommissionens beregningsmetode baseret på informationerne i programmet at blive forbedret fra godt -1½ pct. af BNP i 2005 til knap ¼ pct. af BNP i 2008. Dermed vil den strukturelle saldo opfylde den mellemfristede målsætning (MTO) i programmet om balance i 2008. Programmets MTO er mere krævende end Østrigs ”minimum benchmark” på -1½ pct. af BNP, og opnåelse heraf vil således tilvejebringe en tilstrækkelig sikkerhedsmargin mod uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen vurderer, at budgetudviklingen i 2005 og 2006 er plausibel, mens forbedringen af offentlige finanser i de to efterfølgende år til gengæld ikke synes fuldt godtgjort af de i programmet anførte politiktiltag. Kommissionen noterer endvidere, at troværdigheden af den forventede konsolidering til en stor del hviler på effektiviteten af den Østrigske Nationale Stabilitets Pagt – tidligere erfaringer med pagten giver imidlertid ikke solidt grundlag for tiltro til, at budgetmålsætningerne for den offentlige sektor overholdes (Pagten indeholder blandt andet overvågnings- og sanktionsmekanismer, hvis budgetmålsætninger på de forskellige myndighedsniveauer ikke overholdes). På den baggrund vurderer Kommissionen, at der er risiko for at MTO'en ikke opnås i 2008.

Kommissionen vurderer endvidere, at risikoen for holdbarheden af de offentlige finanser på langt sigt er lav. Særligt ventes pensionsreformerne i de senere år at bidrage betydeligt til begrænsning af fremtidige offentlige udgiftsstigninger. Det strukturelle underskud i programmet kan imidlertid udgøre en risiko for den finanspolitiske holdbarhed, hvis den planlagte konsolidering af de offentlige finanser ikke realiseres.

Kommissionen lægger op til, at Rådet opfordrer Østrig til at specificere supplerende tiltag til understøttelse af den planlagte konsolidering i 2007 og 2008.

Konvergensprogram for Estland

Estlands *faktiske budgetsaldo* skønnes ifølge det estiske konvergensprogram at have udgjort 0,3 pct. af BNP i 2005 og ventes reduceret til 0,1 pct. af BNP i 2006. I den resterende del af programperioden skønnes den faktiske budgetsaldo at være i balance, *jf. tabel 1.4.*

Estlands økonomiske politik er indrettet med henblik på at sikre solide offentlige finanser i sammenhæng med vedvarende høj vækst og øget beskæftigelse. Det opdaterede konvergensprogram bekræfter den estiske regerings mål om årligt balancerede budgetter. Den planlagte finanspolitiske strategi indebærer således bl.a. krav om balance på det samlede offentlige budget og et nominelt statsligt udgiftsloft.

Der ventes en reduktion i både de offentlige udgifter og indtægter i pct. af BNP på ca. 5 pct.-enheder i perioden 2005 til 2009. De *offentlige udgifter* planlægger Estland at reducere gradvis fra 40,9 pct. af BNP i 2005 til 36,0 pct. af BNP i 2009.

Tilsvarende ventes de *offentlige indtægter* reduceret fra 41,2 pct. af BNP i 2005 til 36,0 pct. af BNP i 2007 og frem, bl.a. som følge af skattenedsættelser.

Den *offentlige gæld* ventes at falde med 1,8 pct.-enheder i programperioden fra 4,6 pct. af BNP i 2005 til 2,8 pct. af BNP i 2009. Med EU's laveste gældsrate opfylder Estland kravet om maksimal gæld på 60 pct. af BNP med betydelig margin.

Tabel 1.4							
Makroøkonomiske nøgletal for Estland							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	38,1	41,2	41,8	39,0	37,2	36,0	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	36,4	40,9	41,7	39,0	37,2	36,0	-
Faktisk budgetsaldo	1,7	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	-
Primær budgetsaldo	1,9	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	-
Offentlig gæld	5,4	4,6	4,4	3,3	3,0	2,8	-
Outputgab ¹	0,1	-0,4	-0,6	-0,7	-0,5	-0,1	-
Konjunkturrenset budgetsaldo	1,7	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	-
Strukturel budgetsaldo ²	1,7	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	7,8	6,5	6,6	6,3	6,3	6,3	-
Inflation (HICP)	3,0	3,5	2,6	2,6	2,7	2,7	-
Beskæftigelsesvækst	0,2	0,6	0,6	0,8	0,7	0,4	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken) ³	9,7	9,3	9,2	8,8	8,5	8,4	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

3) Kommissionens efterårsprognose 2005.

Kilde: Konvergensprogram for Estland af 1. december 2005.

Programmets budgetskøn baseres på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre ca. 6,5 pct. i gennemsnit i programperioden. Kommissionen vurderer, at vækstforløbet, der ligger til grund for konvergensprogrammet er udpræget forsigtigt i forhold til Kommissionens efterårsprognose. Ifølge Kommissionens beregninger baseret på informationer i Estlands konvergensprogram er outputgabet negativt i hele programperioden (ca. -0,5 pct. af BNP i gennemsnit). Outputgabet skønnes imidlertid i Kommissionens efterårsprognose at være positivt i nogle år med 0,5 pct. af BNP i 2005 og 0,1 pct. af BNP i 2006.

Inflationen ventes at falde fra 3,5 pct. af BNP i 2005 til 2,6 pct. af BNP i 2006 for herefter at stige svagt til 2,7 pct. af BNP i resten af programperioden. Kommissionen vurderer, at skønnet for 2006 er relativt optimistisk taget i betragtning af, at de seneste tal viser, at den faktiske gennemsnitlige inflation i 2005 var væsentlig højere på 4,1 pct. Dette bl.a. som følge af højere oliepriser.

Den estiske *pengepolitik*s primære formål er at sikre prisstabilitet. Estland trådte ind i ERM II den 28. juni 2004 og deltager med et standard udsvingsbånd på ± 15 pct. omkring centralkursen. Estland opretholder imidlertid implementeringen af sin pengepolitik via et currency board system som en unilateral forpligtelse. Programmet genbekræfter Estlands mål om at indtræde i euroområdet ”så hurtigt som muligt” og noterer, at regeringen har ”påbegyndt de praktiske forberedelser med henblik på at introducere euroen den 1. januar 2007.”

Overskuddet på den *strukturelle budgetsaldo* på 0,4 pct. af BNP i 2005 skønnes at falde gradvis med 0,1 pct.-enhed om året, således at saldoen vil være i balance ved slutningen af programperioden. Det strukturelle overskud angives at være lig det konjunkturrensede overskud, idet der ikke anføres planlagte engangstiltag. Programmet definerer en mellemfristet budgetmålsætning for den strukturelle saldo (MTO) på 0,0 pct. af BNP i hele programperioden. Dette mål for den strukturelle saldo ligger således inden for MTO-intervallet fra -1 pct. af BNP til ”balance eller overskud”, som kræves af euro- og ERM II-landene.

Kommissionen vurderer, at Estlands finanspolitiske strategi er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af programmets mellemfristede budgetmålsætning i programperioden. Kommissionen bemærker, at Estlands MTO om et balanceret strukturelt budget er mere ambitiøst end minimum benchmark på -2 pct. af BNP, hvorfor MTO-målet giver en sikkerhedsmargin i forhold til overskridelse af underskudsreferenceværdien på 3 pct. af BNP under normale konjunkturf forhold.

Kommissionen vurderer, at risiciene forbundet med konvergensprogrammets budgetmæssige prognoser trækker i retning af en mere positiv udvikling. På baggrund af den senest tilgængelige information skønner Kommissionen, at det faktiske overskud i 2005 bliver væsentligt højere på omkring 2,5 pct. af BNP. Dette bl.a. som følge af højere vækst, forbedrede skatteopkrævninger og øget beskæftigelse.

Det er således Kommissionens vurdering, at der med målet om offentligt overskud på under 0,1 pct. af BNP i 2006 – som anført i programmet – vil være risiko for procyklisk finanspolitik i ”gode tider”. Kommissionen anbefaler af denne grund Estland at øge målet for budgetoverskuddet i 2006.

Kommissionen konstaterer ligeledes, at Estland fortsat har et stort underskud på betalingsbalancen (ca. 9 pct. af BNP i 2005). Kommissionen bemærker, at det i forhold til at korrigere den eksterne ubalance på betalingsbalancen vil være hensigtsmæssigt at bevare et budgetoverskud også i resten af programperioden.

Endelig vurderer Kommissionen, at Estland er i en god position i forhold til målet om at sikre kvalitet og holdbarhed i de offentlige finanser på langt sigt. Den igangværende reformproces – ikke mindst pensionsreformen påbegyndt i 2002 – er i den sammenhæng et skridt i den rigtige retning. Dertil kommer en række tiltag med henblik på at fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret ressourceallokering, herunder øget forbrugs- og miljøbeskatning og lavere skat på arbejde, en stigende investeringsandel samt fremme af forskning, udvikling og

efteruddannelse. Estland har ligeledes fokuseret på kvaliteten af de offentlige finanser bl.a. ved introduktion af nye budget- og regnskabssystemer og forbedret finansiell styring i kommunalt regi. Det er Kommissionens vurdering, at den økonomiske politik i konvergensprogrammet generelt set er i overensstemmelse med de overordnede økonomisk-politiske retningslinier.

Konvergensprogram for Letland

Letlands *faktiske budgetsaldo* skønnes ifølge konvergensprogrammet at være blevet forværret fra -1,0 pct. af BNP i 2004 til -1,5 pct. af BNP i 2005. Nye data for gennemførelsen af det offentlige budget tyder imidlertid på, at budgetunderskuddet i 2005 sandsynligvis bliver mindre end det skønnede. Budgetsaldoen forventes at blive svagt forbedret over programperioden til -1,3 pct. af BNP i 2008, jf. tabel 1.5

Forbedringen af den offentlige saldo fra 2005 til 2008 er baseret på en relativt større stigning i de *offentlige indtægter* end i de *offentlige udgifter*. Stigningen i de offentlige indtægter er primært baseret på øgede skatteindtægter samt indtægter fra sociale bidrag. Stigningen i de offentlige udgifter skyldes øgede udgifter til offentlige investeringer og andre udgifter, herunder medfinansiering af EU-midler samt betalinger til internationale organisationer (bl.a. NATO). Forbedringen af budgetsaldoen er primært planlagt gennemført i slutningen af programperioden ('back-loading').

Kommissionen vurderer, at udviklingen i budgetsaldoen kan blive værre end skønnet i programmet. Vurderingen er, at væksten i skatteprovenuets er optimistisk i forhold til den skønnede BNP-vækst, og at de planlagte sociale tiltag kan føre til større udgifter end skønnet i programmet.

Den *offentlige gæld* skønnes fra 2004 til 2005 at stige fra 13,1 pct. af BNP til 14,9 pct. af BNP. Fra 2005 og frem til 2008 forventes gælden at aftage svagt til 14,7 pct. af BNP, hvilket blandt andet skyldes, at effekterne af det offentlige underskud opvejes af en høj nominal BNP-vækst.

Programmets budgetskøn er baseret på, at *realvæksten i BNP* i 2005 vil udgøre 8,4 pct. for derefter at aftage til 7,5 pct. i 2006 og 7,0 pct. i 2007 og 2008. *Outputgab* skønnes fra 2005 til 2008 at skifte fra at være positivt til at blive negativt – i 2005 forventes et outputgab på 0,8 og i 2008 et outputgab på -1,1.

Inflationen steg kraftigt i 2004 og skønnes for 2005 at blive 6,9 pct. – det højeste niveau i EU. Krediteksansionen, med betydelige lån i udenlandsk valuta, er steget 40-60 pct. om året, hvilket er meget højt. Kommissionen vurderer, at programmets skøn for inflationsudviklingen samt udviklingen i betalingsbalanceunderskuddet er optimistiske og vurderer samlet set, at der er tegn på overophedning i økonomien.

Den *strukturelle saldo* forventes kun at blive svagt forbedret over programperioden. I 2005 forventes en strukturel saldo på -1,7 pct. af BNP og i 2008 en strukturel saldo på -1,0 pct. af BNP.

Tabel 1.5**Makroøkonomiske nøgletal for Letland**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	35,2	35,3	36,1	37,4	37,4	-	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	36,2	36,8	37,5	38,8	38,7	-	-
Faktisk budgetsaldo	-1,0	-1,5	-1,5	-1,4	-1,3	-	-
Primær budgetsaldo	-0,2	-0,7	-0,8	-0,6	-0,6	-	-
Offentlig gæld	13,1	14,9	13,6	13,7	14,7	-	-
Outputgab ¹	0,5	0,8	0,4	-0,5	-1,1	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	-1,1	-1,7	-1,6	-1,3	-1,0	-	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	-1,1	-1,7	-1,6	-1,3	-1,0	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Letland) ²	-1,1	-1,6	-1,5	-1,3	-1,1	-	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	8,5	8,4	7,5	7,0	7,0	-	-
Inflation (HICP)	6,2	6,9	5,6	4,3	3,5	-	-
Beskæftigelsesvækst	1,1	1,0	1,0	0,5	0,5	-	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	10,4	9,9	9,3	9,0	8,7	-	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

Kilde: Konvergensprogram for Letland af november 2005.

Programmet angiver et *mellemfristet mål (MTO)* for den strukturelle saldo på ca. -1 pct. af BNP, som forventes at blive opnået i 2008. Dette mål for den strukturelle saldo ligger således inden for MTO-intervallet fra -1 pct. af BNP til ”balance eller overskud”, som kræves af euro- og ERM II-landene. Da Letlands MTO er mere krævende end landets ’minimum benchmark’ på ca. -2 pct. af BNP, vil opnåelsen af MTO indebære, at sikkerhedsmarginen bliver overholdt. Kommissionen vurderer imidlertid, at et mere krævende MTO havde været passende, givet den økonomiske situation i Letland.

Som nævnt viser nye data, at budgetunderskuddet for 2005 sandsynligvis bliver mindre end skønnet. Det indebærer, at den strukturelle saldo for 2005 sandsynligvis bliver tæt på MTO, og at de planlagte budgetmål for 2006 og 2007 dermed medfører en afvigelse fra tilpasningen til MTO. Der er ligeledes risiko for, at finanspolitikken i 2006 vil være ekspansiv og dermed procyklisk, givet at konjunktursituationen i 2005 og 2006 er relativt gunstig. Kommissionen vurderer derfor, at en mere ambitiøs forbedring af den strukturelle saldo end den planlagte ville være mere passende for at sikre en stabil makroøkonomisk konvergensproces.

Omkostningerne ved Letlands pensionsreformer kan dog tillade en midlertidig afvigelse fra benchmark-tilpasningen på 0,5 pct. af BNP om året mod MTO. Programmet indeholder tilstrækkelige oplysninger om reformen, som samtidig har en positiv effekt på den langsigtede finanspolitiske holdbarhed. Da nettoomkostningerne ved pensionsreformen de første år af programmet er moderate, vurderer Kommissionen imidlertid, at det må være muligt at opnå en mere ambitiøs forbedring af den strukturelle saldo.

Med hensyn til at sikre de *offentlige financers holdbarhed* på lang sigt vurderer Kommissionen, at risikoen for Letland er lav. Landet har en meget lav gæld, som forventes at forblive under 60 pct. af BNP i perioden 2005-2050. Desuden bidrager Letlands pensionsreform, som blev iværksat i 1995, betydeligt til at begrænse budgeteffekterne af en aldrende befolkning. De aldersrelaterede udgifter forventes kun at stige med 0,3 pct. af BNP i perioden 2008-2050.

Konvergensprogram for Slovenien

Sloveniens *faktiske budgetsaldo* skønnes at være uændret på -1,7 pct. af BNP i 2006 og derefter forbedres til -1,4 pct. og -1,0 pct. i 2007 og 2008. I forhold til konvergensprogrammet fra januar 2005 er saldoen i 2005 forbedret med 0,4 pct. af BNP. Derimod ventes underskuddet at blive 0,3 pct. større i 2007.

De *offentlige udgifter* (inkl. renter) ventes at blive reduceret fra 44,9 pct. af BNP i 2005 til 43,1 pct. i 2008, mens de *offentlige indtægter* ventes at blive reduceret fra henholdsvis 46,7 pct. til 44,2 pct. i samme periode.

Sloveniens *offentlige gæld* ventes at ligge på et stabilt niveau på omkring 29,5 pct. af BNP i 2005-2008, hvilket er betydeligt under grænsen på 60 pct.

Den økonomiske udvikling i Slovenien har været gunstig i det seneste årti, og den nuværende situation synes positiv på de fleste områder med en stærk realvækst, en lav og stabil inflation, en solidt forankret valutakurs overfor euroen, samt en svagt faldende ledighed fra et i forvejen lavt niveau. Sloveniens økonomiske udfordringer omhandler reducere underskuddet på den strukturelle budgetsaldo på mellemlang sigt, samt finansieringen af de offentlige udgifter på langt sigt.

Tabel 1.1

Makroøkonomiske nøgletal for Slovenien

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>							
Offentlige indtægter	45,2	44,9	44,4	44,0	43,1	-	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	47,2	46,7	46,1	45,4	44,2	-	-
Faktisk budgetsaldo	-2,1	-1,7	-1,7	-1,4	-1,0	-	-
Primær budgetsaldo	-0,5	-0,2	-0,3	-0,1	0,2	-	-
Offentlig gæld	29,5	29,0	29,6	29,8	29,4	-	-

Outputgab ¹	-1,4	-1,2	-0,7	-0,3	0,0	-	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	-1,4	-1,2	-1,4	-1,3	-1,0	-	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	-1,4	-1,2	-1,4	-1,3	-1,0	-	-
Strukturel budgetsaldo (Slovenien) ²	-1,9	-1,7	-1,6	-1,4	-1,0	-	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>							
Real BNP-vækst	4,2	3,9	4,0	4,0	3,8	-	-
Inflation (HICP)	3,6	2,5	2,5	2,4	2,4	-	-
Beskæftigelsesvækst	0,4	0,7	0,5	0,5	0,3	-	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken) ³	6,3	6,1	5,8	5,6	5,5	-	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunkteffekter og engangstiltag.

3) Kommissionens forårsprognose 2006.

Kilde: Konvergensprogram for Slovenien af december 2005.

Konvergensprogrammets budgetskøn er baseret på, at *realvæksten* i BNP vil ligge på et niveau omkring 4 pct. i 2005-2008, hvilket ifølge Kommissionen er en rimelig antagelse. Denne udvikling er gradvist medvirkende til at reducere outputgabet som, beregnet af Kommissionen, ventes at blive lukket i 2008.

Konvergensprogrammet angiver et mellemfristet mål (MTO) for den strukturelle saldo på -1 pct. af BNP, som i overensstemmelse med kravene til lande, der er medlemmer af ERM II. Målet forventes at blive opnået i 2008. Sloveniens MTO er mere krævende end landets 'minimum benchmark' på -2,0 pct. af BNP, hvorfor en overtrædelse af sikkerhedsmarginen ikke anses som en risiko. Kommissionen vurderer, at budgetskønnene er balancerede på baggrund af Sloveniens tidligere positive budgetresultater, samt de potentielle positive afledte effekter fra de strukturelle reformer på væksten.

Kommissionen anbefaler dog en stærkere tilpasning af den strukturelle budgetsaldo. Konvergensprogrammets budgetstrategi er en årlig forbedring på 0,1 pct. af BNP frem til 2008, hvilket ikke er i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten, der foreskriver et 'benchmark' på 0,5 pct. af BNP.

Slovenien argumenterer for denne afvigelse med henvisning til de strukturelle reformer, der netop er blevet vedtaget, men kun delvist implementeret. Reformerne omhandler skattesystemet, erhvervsforhold, forskning og innovation, samt aktiv arbejdsmarkedspolitik. Reformen kan ifølge den reformerede Stabilitets- og Vækstpagt og den nye 'Code of Conduct' under specifikke omstændigheder forsvare en afvigelse fra den ovennævnte tilpasning. Kommissionen vurderer imidlertid, at beskrivelsen af de strukturelle reformer i konvergensprogrammet er behæftet med betydelige mangler og derfor ikke kvalificerer Slovenien til at afvige fra bestemmelserne. Med et strukturelt underskud på 1,2 pct. af BNP er Slovenien dog tæt på at opfylde sin MTO.

Kommissionen vurderer, at risikoen for holdbarheden af de offentlige finanser på langt sigt i Slovenien er høj som følge af demografisk betingede udgifter bl.a. til pension². Pensionsreformen fra 1999 begrænser de fremtidige offentlige udgifter på pensionsområdet, men en nylig indført indekseringsregel udhuler delvist effekten af dette tiltag. Kommissionen noterer desuden, at det ikke er blandt Sloveniens eksplicit definerede politiske prioriteter at sikre en bæredygtig finanspolitik på langt sigt.

Kommissionen påpeger derfor endnu engang nødvendigheden af en mere ambitiøs konsolidering af de offentlige finanser med henblik på tilpasningen på mellemlang sigt, samt en sikring af holdbarheden af de offentlige finanser på langt sigt.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage udtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien, der bl.a. anbefaler, at:

- *Belgien* – hvis budgetudvikling generelt er et eksempel på finanspolitik i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten – passende kunne styrke den strukturelle budgettilpasning i 2006 og konkretisere strukturelle tiltag med henblik på at nå budgetmålene i de følgende år, herunder for at begrænse brugen af engangstiltag.
- *Luxembourg* styrker bestræbelserne på konsolidering af de offentlige finanser i 2006 samt identificere og implementere de nødvendige finanspolitiske stramninger for 2007 og 2008. Endvidere opfordres landet til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed gennem reformer af pensionssystemet.
- *Østrig* specificerer supplerende tiltag til understøttelse af den planlagte konsolidering af de offentlige finanser.
- *Estland* – hvis budgetstrategi er et godt eksempel på finanspolitik i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten – med fordel kunne hæve målet for budgetoverskuddet i 2006. Det ventes endvidere, at udtalelsen vil bemærke, at det i forhold til at korrigere den eksterne ubalance på betalingsbalancen vil være hensigtsmæssigt at bevare et budgetoverskud også i resten af programperioden.
- *Letland* opnår en bedre budgetposition end planlagt på nuværende tidspunkt, herunder at opnå det angivne MTO tidligere, fastholde det i programperioden og undgå procyklisk finanspolitik i 'gode tider'.
- *Slovenien* foretager en stærkere tilpasning i den strukturelle balance i lyset af deltagelsen i ERM II. Desuden opfordres Slovenien til at styrke holdbarheden af de offentlige finanser ved at iværksætte yderligere reformer på især pensionsområdet.

² Kommissionen beregner, at hvis der ikke foretages yderligere initiativer for at begrænse de demografisk betingede udgifter, vil den offentlige gæld cirka femdobles frem til 2040 og cirka tidobles frem til år 2050.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Danmarks eget konvergensprogram blev fremlagt på rådsmødet den 24. januar 2006.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om de opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer fra 2005 for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien. Den reviderede adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 11. oktober 2005.

Holdning

Dansk holdning

Fra regeringens side vil man generelt kunne støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for Belgien, Luxembourg, Østrig, Estland, Letland og Slovenien.

**Dagsordenspunkt 2a: Lissabon-strategien. Kommissionens årlige
 fremskridtsrapport**

Bidrag følger hurtigst muligt.

**Dagsordenspunkt 2b: “Key Issues” papiret vedr. de overordnede
økonomisk- politiske retningslinier (BEPG) og de nationale
reformprogrammer**

Bidrag følger hurtigst muligt.

Dagsordenspunkt 2c: Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) bidrag til vækst- og beskæftigelsesinitiativer

Resumé: Som et led i forberedelsen af DER i marts 2006 ventes ECOFIN den 14. februar 2006 at skulle drøfte EIB's rolle i EU's bestræbelser på fremme af vækst og beskæftigelse. Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i en præsentation ved EIB af eksisterende initiativer og forslag om nye finansieringsinitiativer på prioriterede områder, herunder forskning og udvikling, energieffektivitet mv.

Baggrund

Det østrigske formandskab ønsker at understøtte tiltag, der bidrager så effektivt som muligt til fremme af økonomisk vækst og beskæftigelse. Den Europæiske Investeringsbank (EIB) er aktiv i denne proces og forventningen er, at dens rolle kan blive større, såfremt indsatsen på områder, der fremmer vækst og beskæftigelse, effektiviseres og styrkes.

Formandskabet har opfordret EIB og Kommissionen til at orientere om mulighederne for at styrke EIB's bidrag til vækst og beskæftigelse gennem målretning af lånepolitikken mod bl.a. forskning og udvikling samt små og mellemstore virksomheder. Drøftelsen på ECOFIN den 14. februar 2006 ventes at tage udgangspunkt i en nærmere præsentation heraf.

Indhold

Den østrigske finansminister Grassler har i et brev til Kommissær Almunia fremhævet potentialet for, at EIB på flere af EU's fokusområder kan udnytte sine kompetencer og ressourcer bedre. EIB har i et kort papir skitseret bankens eksisterende tiltag og fremsætter forslag om nye investeringstiltag inden for primært 4 hovedområder:

- 1) forskning og udvikling
- 2) energieffektivitet
- 3) små og mellemstore virksomheder
- 4) infrastruktur

Ad 1: Forskning og udvikling

- EIB's bidrag til Lissabon-strategien er udmøntet i "Innovation 2010 initiativet" (i2i), hvorigennem banken finansierer projekter vedr. forskning, udvikling, uddannelse indenfor IT-sektoren mv. EIB foreslår at øge sin finansieringsramme til i2i fra det nuværende niveau på 50 mia. euro til 65 mia. euro i 2010 og 100 mia. euro i 2013.
- EIB har allerede oprettet "Structured Finance Facility" (SFF) til støtte af risikofyldte operationer inden for forskning og udvikling generelt. Desuden godkendte Rådet (Konkurrenceevne) i november 2005 "Risk Sharing Finance Facility" (RSFF) til styrkelse af risikofyldte operationer med tilhørende finansiering inden for det 7. rammeprogram for forskning og udvikling på op til 1 mia. euro fra EU-budgettet over perioden 2007-2013.

Yderligere finansiering til denne facilitet er foreslået via omallokering af EIB's overskud (banken undersøger pt. muligheden heraf).

- Desuden ønsker EIB at styrke og intensivere komplementariteten mellem i2i (inkl. SFF og RSFF) og andre initiativer under det 7. rammeprogram for forskning og udvikling.

Ad 2: Energieffektivitet

- Idet udviklingen af energieffektiviteten og nye energiresourcer er vigtigt i den overordnede EU-strategi vedr. sikring af og variation i energiudbud foreslår EIB at øge sit engagement på dette område, herunder finansiering af ny energitransport og -infrastruktur samt et øget bidrag til forskning og udvikling inden for bl.a. energiteknologi og produktudvikling.
- Banken ønsker at styrke hensynene til energieffektivitet i sin vurdering af alle projekter, der har stort potentiale for energibesparelse. Desuden er banken involveret i flere nationale energiprogrammer, herunder aktiviteter vedr. reducere af CO₂-udledning, for herigennem at støtte EU's indsats i forbindelse med Kyoto-aftalen.

Ad 3: Små og mellemstore virksomheder (SMV)

- EIB foreslår en øget finansiering gennem EU-budgettet til "Competitiveness and Innovation Programme" (CIP) dækkende perioden 2007-2013, hvor igennem SMV'er bistås.
- Desuden fremhæves, at samarbejdet mellem EIB og Kommissionen gennem JEREMIE³ øger SMV'ers adgang til de strukturelle fonde.

Ad 4: Infrastruktur

- EIB foreslår at øge det eksisterende låne mandat til "TEN⁴ Finance Facility" (TIF) fra 50 mia. euro til 75 mia. euro over perioden 2010-2013. Desuden fremhæves Kommissionen og EIB's fælles forslag om støtte til at fremskynde udviklingen af TEN transport projekter gennem et nyt "Community limited guarantee instrument".
- Endelig fremhæves den tekniske assistance via JASPERS⁵. EIB foreslår at implementeringen og finansieringen af lignende projekter vil bidrage til økonomisk og social samhørighed, specielt i de nye lande.

EIB's forslag er foreløbige, og banken fremhæver, at yderligere analyse er påkrævet før endelige beslutninger træffes. Det er bl.a. vigtigt, at de budgetmæssige konsekvenser af forslagene undersøges i lyset af aftalen om de finansielle perspektiver 2007-2013. Desuden bør respekten for sund bankpraksis

³ JEREMIE er et fælles initiativ mellem EIB og Kommissionen for at øge finansieringen til små og mellemstore virksomheder.

⁴ Trans-European Networks

⁵ JASPERS "Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions" er et partnerskab mellem EIB, EBRD og Kommissionen til fremme af succesfuld implementering af samhørighedspolitikken.

inddrages og udvidelsen af EIB aktivitet på området skal være forenelig med bankens nuværende scenario vedr. kapitalforøgelse dvs. ingen stigning før 2010.

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelsen af EIB's forslag forventes ikke umiddelbart at have statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

Det skal generelt bemærkes, at de budgetmæssige konsekvenser af de foreslåede initiativer ikke klart fremgår af EIB's forslag. En vurdering af finansieringsbehovet vil derfor på nuværende tidspunkt være forbundet med stor usikkerhed. En række af initiativerne vedrørende EIB's indsats for vækst og beskæftigelse forventes finansieret inden for de afsatte budgetrammer for EIB. En eventuel gennemførelse af forslagene forudsætter imidlertid, at der ligeledes afsættes midler på EU-budgettet inden for forskellige programmer, herunder til garantistillelse mv. Der er således bl.a. foreslået finansiering på op til 1 mia. euro inden for det 7. rammeprogram for forskning og udvikling, 1 mia. euro inden for transeuropæiske net (TEN) og 1 mia. euro inden for rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP) i perioden 2007-2013. Danmark betaler ca. 2 pct. heraf, svarende til en forventet statslig udgift på op til ca. 450 mio.kr.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side støtter man generelt EIB's overvejelser om at styrke de prioriterede områder gennem en målrettet lånepolitik inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.

**Dagsordenspunkt 2d: Rapport om budgetmæssige udfordringer ved en
aldrende befolkning**

Resumé: På mandat fra ECOFIN har EPC lavet fremskrivninger af de aldersrelaterede offentlige udgifter for de 25 EU-lande. Fremskrivningerne omfatter udgifterne til pension, sundhedsvæsen, ældrepleje, uddannelse og arbejdsløshedsunderstøttelse i perioden 2004-2050. Fremskrivningerne viser, at de aldersrelaterede udgifter i EU vokser med omkring 3,4 pct. -enheder i forhold til BNP frem mod 2050. Fremskrivningerne skal bruges som basis for at vurdere den finanspolitiske holdbarhed i forbindelse med Stabilitets- og Vækstpagten (herunder stabilitets- og konvergensprogrammer), og ved vurdering af de budgetmæssige konsekvenser af de aldrende befolkninger i andre processer på EU niveau. ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner på grundlag af rapporten.

Baggrund og indhold

En arbejdsgruppe under EPC har på mandat fra ECOFIN produceret fremskrivninger af de aldersrelaterede offentlige udgifter for alle 25 medlemslande. Fremskrivningerne dækker udgifter til pension, sundhedsvæsen, ældrepleje, uddannelse og arbejdsløshedsunderstøttelse i perioden 2004-2050. Det unikke ved fremskrivningerne er, at de er baseret på samme metode og et fælles sæt antagelser om makroøkonomiske variable i de enkelte EU-lande. Det gælder dog ikke for pensionsfremskrivningerne. Her har de enkelte lande selv stået for fremskrivningen baseret på fælles antagelser. Fremskrivningerne er baseret på uændret politik (såkaldte "No policy change" scenarier), da der kun tages højde for allerede vedtaget lovgivning.

Til brug for fremskrivningen af de aldersrelaterede udgifter har EUROSTAT lavet en befolkningsfremskrivning for hele EU opdelt på medlemslande. Den viser, at den samlede befolkning i EU falder lidt fra 2004 til 2050, men der sker en markant forskydning i alderssammensætningen. I 2004 er der omkring 4 personer i den erhvervsaktive alder for hver person over 65 år. I 2050 er det kun omkring 2 personer i den erhvervsaktive alder for hver person over 65 år.

Faldet i den erhvervsaktive befolkning slår ud i en faldende arbejdsstyrke. Arbejdsstyrken reduceres, selvom der for de fleste lande er antaget voksende erhvervsdeltagelse. Faldet i arbejdsstyrken påvirker den potentielle BNP-vækst negativt. I perioden 2004-2010 er den potentielle årlige BNP-vækst 2,2 pct., men den potentielle vækst skønnes at falde til 1,4 pct. i perioden 2031-2050.

De aldersrelaterede offentlige udgifter til sundhedsvæsenet og ældreplejen stiger i takt med, at baby-boom generationerne når pensionsalderen, og at midlullevetiden vokser. I fremskrivningen antages, at cirka halvdelen af væksten i midlullevetiden er leveår med godt helbred. Det vil sige uden yderligere træk på hverken sundhedsvæsenet eller ældreplejen. Den forventede velfærdsstigning frem mod 2050, antages at øge efterspørgslen efter ydelser fra sundhedsvæsenet, udover det demografien tilsiger. I gennemsnit forventes de offentlige aldersrelaterede udgifter til sundhedsvæsenet og ældreplejen i 2050 at vokse med 2,7 pct. -enheder af BNP fra et niveau på godt 7 pct. af BNP i 2004.

Fremskrivningen af udgifter til offentlige pensioner (der for Danmarks vedkommende omfatter: førtidspension, efterløn, folkepension og tjenestemandspension) er foretaget på nationalt niveau. Så vidt det har været muligt, bruges ensartede antagelser. De offentlige pensionsudgifters andel af BNP i EU ventes at vokse med 2,2 pct. -enheder. Det dækker over meget store forskelle mellem de enkelte lande. F.eks. vokser pensionsudgifter i Spanien fra 8,6 pct. af BNP i 2004 til 15,1 pct. af BNP i 2050, mens pensionsudgifternes andel af BNP falder med 5,9 pct. -enheder i Polen. Faldet i de polske pensionsudgifter skyldes en overgang fra offentlige pensioner finansieret ved skatter til fuldt fondede arbejdsmarkedspensioner. Denne strategi med at erstatte offentlige pensioner med private arbejdsmarkedspensioner bruges af flere af de nye medlemslande. I nogle lande vokser pensionsudgifterne forholdsvis langsomt på grund af måden at indekserer pensionerne på, f.eks. indeksering med priser eller et vægtet gennemsnit af priser og løn. Konsekvensen er, at den gennemsnitlige offentlige pension falder i forhold til den gennemsnitlige lønindkomst. Den lave indeksering af offentlige pensioner og overgangen til private arbejdsmarkedspensioner kan på fastholdt over en længere periode true tilstrækkeligheden (sikre ældre en rimelig levestandard) af pensionssystemet og derved lede til et pres for diskretionære politikændringer med budgetmæssige konsekvenser.

Udgifterne til uddannelse er medtaget i beregningerne, da den ændrede befolkningssammensætning i mange lande betyder færre unge. Faldet i antallet af unge er dog begrænset, hvorved udgifterne ikke falder nævneværdigt. For hele EU falder udgifternes andel af BNP med omkring 0,6 pct. -enheder. Fremskrivningen tager ikke højde for, at mange europæiske lande ønsker at styrke uddannelsesindsatsen i fremtiden.

I fremskrivningen af arbejdsstyrken er det antaget at arbejdsløsheden i EU falder fra 9,3 pct. i 2004 til 6,1 pct. i 2050. Det giver anledning til at udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse tilsvarende falder med ca. 1/3.

De samlede aldersrelaterede udgifter som andel af BNP er i 2050 vokset med omkring 3,4 pct. -enheder. I stort set samtlige medlemslande vokser de aldersrelaterede udgifter på nær i et par af de nye medlemslande, herunder Polen.

Set i lyset af de forventede stigende udgifter til de aldrende befolkninger er det vigtigt, at medlemslandene fortsætter med at modernisere deres velfærdssystemer, som aftalt i den eksisterende 3-strengede strategi for at sikre finanspolitisk holdbarhed på lang sigt: Gennemførelse af reformer som hæver beskæftigelsen/erhvervsdeltagelsen og produktiviteten, reformer af pensionssystemet og sundhedsvæsenet, og reduktion af den offentlige gæld.

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner, der blandt andet indebærer, at

- ECOFIN godkender rapporten om de aldersrelaterede udgifter i medlemslandene frem til 2050 som basis for vurdering af den finanspolitiske holdbarhed i forbindelse med Stabilitets- og Vækstpagten (herunder stabilitets-

og konvergensprogrammer) og ved vurdering af de budgetmæssige konsekvenser af de aldrende befolkninger i andre processer på EU niveau.

- EPC opfordres til at opdatere de fælles fremskrivninger af aldersrelaterede udgifter i efteråret 2009 på basis af nye demografiske fremskrivninger fra Eurostat
- Kommissionen opfordres til at gennemføre en omfattende vurdering af EU-landenes finanspolitiske holdbarhed i september 2006, og at EPC opfordres til på dette grundlag at aflægge rapport om behovet for politikændringer til Rådet i slutningen af 2006
- EPC opfordres til at udbygge sine analyser af aldringens implikationer for arbejdsmarkedet

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Danmark støtter de ventede rådskonklusioner, der blandt andet godkender rapporten om de aldersrelaterede udgifter som udgangspunkt for at kunne vurdere den finanspolitiske holdbarhed i medlemslandene på et sammenligneligt grundlag.

Andre landes holdninger

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner, der blandt andet godkender rapporten om aldersrelaterede udgifter som grundlag for holdbarhedsvurderinger i relation til Stabilitets- og Vækstpagten etc. og anmoder Kommissionen og EPC om yderligere holdbarhedsanalyser med henblik på drøftelse i Rådet ultimo 2006.

Dagsordenspunkt 3: Udnævnelse af nyt direktionsmedlem i Den Europæiske Centralbank (ECB)

Resumé: På ECOFIN den 14. februar 2006 ventes der en drøftelse vedrørende indstilling af et nyt medlem til ECB's direktion, da Otmar Issing skal træde tilbage senest den 1. juni 2006.

Baggrund og indhold

Direktionen for den Europæiske Centralbank (ECB) består af 6 personer, som vælges for en otteårig periode og ikke kan genvælges. Kun statsborgere i eurolandene kan være direktionsmedlemmer. Medlemmer udnævnes ved fælles overenskomst mellem eurolandenes stats- og regeringschefer på grundlag af en indstilling fra ECOFIN og efter høring af Europa-Parlamentet samt ECB's Styrelsesråd, jf. traktatens artikel 112, stk. 2 og 122, stk. 3.

Otmar Issing har været medlem af ECB's direktion siden den 1. juni 1998 og skal således træde tilbage senest den 1. juni 2006. På det kommende ECOFIN-møde vil der derfor være en drøftelse angående indstilling af et nyt medlem til ECB's direktion.

Det forventes, at den nuværende vicepræsident i Deutsche Bundesbank Jürgen Stark vil være den eneste kandidat.

Europa-Parlamentets holdning

Sagen skal til høring i Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere været orienteret om denne udnævnelse af et nyt medlem til ECB's direktion.

Holdning

Dansk holdning

På grund af euroforbeholdet har Danmark ikke stemmeret i denne sag. Fra dansk side vil drøftelsen blive taget til efterretning.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger er på nuværende tidspunkt ukendte.

**Dagsordenspunkt 4:
februar**

Rapport fra momskonferencen i Wien den 6.-7.

2006

Resumé: Formandskabet ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 14. februar 2006 at fremlægge en kort rapport fra en momskonference i Wien den 6.-7. februar 2006. Konferencen angår bekæmpelse af momssvig.

Baggrund og indhold

Flere EU-lande oplever voksende provenutab som følge af momssvig. Det drejer sig blandt andet om svig i forbindelse med B2B-handel inden for landenes grænser, hvor en betydelig form for svig er, at sælgervirksomheden "forsvinder", inden salgsmomsen er afregnet med skattemyndighederne. Da erhvervskunden samtidig kan trække den tilfakturerede moms fra, indebærer svig af denne form et tab for staten.

I Østrig og Tyskland har denne form for momssvig været kraftigt stigende. Østrig har derfor sat kampen mod svig på sit formandskabsprogram og har indbudt til en momskonference i Wien den 6.-7. februar 2006, hvor bekæmpelsen af svig er på dagsordenen.

Både Østrig og Tyskland har konkluderet, at svigen ikke kan bekæmpes med "traditionelle midler" alene. Det er efter deres opfattelse nødvendigt med ændringer i momsreglerne, således at ansvaret for afregning af salgsmoms til statskassen i større indenlandske B2B-leverancer overgår fra sælger til køber. Det er modsat EU's grundlæggende momsregler, ifølge hvilke det er sælger, der afregner salgsmomsen med statskassen.

Ifølge de foreliggende oplysninger ønsker Østrig at sætte grænsen ved leverancer på mere end 10.000 euro. Tyskland ønsker at sætte grænsen ved leverancer på mere end 5.000 euro, hvilket ifølge tyske beregninger vil give et merprovenu på ca. 3,8 mia. euro. Engangsudgifterne for den offentlige sektor i Tyskland vil være 61 mio. euro, og de varige driftsudgifter vil blive forøget med 53 mio. euro. For det tyske erhvervsliv skønner Tyskland engangsudgifter på højest 2 mia. euro og forøgede administrative omkostninger på 200 mio. euro.

De ændringer, som Østrig og Tyskland ønsker sig, kræver enten, at de to lande får en undtagelse fra EU's momsregler eller, at EU's momsregler ændres generelt. Østrig har sendt en anmodning om en undtagelse til Kommissionen, og Tyskland forventes snart gøre det samme.

Kommissionen og de fleste andre EU-lande har hidtil ment, at bekæmpelsen af svig fortsat bør ske uden ændringer i de grundlæggende momsregler. Kommissionen har dog indvilget i at give undtagelser til EU-landene inden for begrænsede områder, hvilket er muligt via 6. momsdirektiv. Problemet med den seneste østrigske (og den kommende tyske) anmodning er, at den ikke angår et begrænset område, men er generel for leverancer over en vis værdi. Det betyder, at der muligvis ikke hjemmel i det 6. momsdirektiv til at imødekomme de to

lande. Skal de to lande imødekommes, vil direktivet i stedet skulle ændres, hvilket kun kan ske ved enstemmighed mellem medlemsstaterne.

Konferencen i Wien er indkaldt på højt niveau (departementschefer, generaldirektører m.v.). Østrig og Tyskland ventes på konferencen at præsentere de undersøgelser og overvejelser, landene har været igennem, og de forslag de er nået frem til. Målet er selvsagt at få de andre EU-landes og Kommissionens forståelse for de ændringer, som Østrig og Tyskland anser for nødvendige. Konferencen vil også indeholde indlæg fra Kommissionen og andre EU-lande.

Formandskabet ventes på ECOFIN den 14. februar 2006 at fremlægge en kort rapport fra konferencen.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere været orienteret om momskonferencen i Wien.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side afventes i første omgang flere enkeltheder om de østrigske og tyske forslag.

Danmark hører til blandt de lande, der som udgangspunkt går ind for, at kampen mod svig skal føres inden for rammerne af de grundlæggende momsregler, der gælder i dag.

Andre landes holdninger

Det ventes, at flere lande vil være skeptiske over for at ændre de grundlæggende momsregler om, at køber skal være ansvarlig for indbetaling af salgsmomsen. Landene vil blandt andet lægge vægt på, at dette vil give en uforholdsmæssig stor belastning af de mange virksomheder, der ikke bedriver momssvig.